

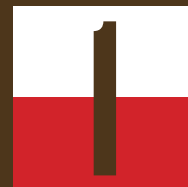
GR

Gran Recorregut

**L'excursionisme
i l'escoltisme
al Prat**

14 octubre — 10 desembre 2016

INICIS DE L'ESCOLTISME

Què és l'escoltisme?

És un moviment educatiu per a gent jove, autogovernat, independent i no partidista, de base voluntària, obert a tothom sense discriminació, amb una finalitat i uns principis compartits i un mètode propi, i institucionalment estructurat. A través del joc i l'aventura, els infants i joves poden assumir responsabilitats i interioritzar valors de convivència que fonamenten la ciutadania.

Baden-Powell i l'escoltisme

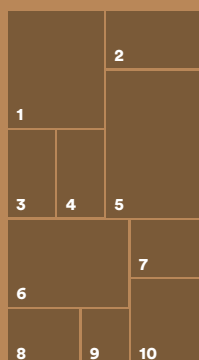
L'escoltisme va néixer, com a activitat organitzada, a Anglaterra, de la mà de Robert Stephenson Baden-Powell, un militar de carrera que traslladà la seva experiència a l'exèrcit colonial britànic a la formació dels joves. L'obra de Baden-Powell, teòrica i pràctica, pretenia acostar els nois a la natura i preparar-los a resistir en condicions adverses, una experiència que els havia de servir en el seu creixement personal. El 1907 organitzà un primer campament, que és considerat l'inici de l'escoltisme, i el 1908 publicà *Scouting for boys* (Escoltisme per a nois), la base teòrica del moviment. Ben aviat van començar a aparèixer organitzacions scouts arreu del món.

Les Girls Guides

El moviment escolta, inicialment masculí, interessà des de ben aviat a les noies. Així, els primers grups femenins són de 1909, malgrat l'existència de veus crítiques a la societat britànica. La base organitzativa del moviment femení s'ha de buscar en els textos que Robert S. Baden-Powell va escriure amb la seva germana Agnes Baden-Powell. Agnes i, especialment, Olave Saint Clair Soames, l'esposa de Robert, van estar al capdavant de l'organització del moviment de Girls Guides que també es va estendre arreu amb molta rapidesa i que va tenir una important acceptació a Amèrica del Nord i del Sud. Olave en va ser cap guia el 1918 i el 1930 cap guia mundial.

Exploradores de España

L'any 1912 es va crear l'associació **Exploradores de España**, fundada pel capità Teodoro Iradier. El 1920, el govern espanyol va reconèixer com a única entitat membre del Moviment Scout Internacional els Exploradores de España i absorbí els altres grups que s'havien anat creant a l'entorn de l'escoltisme. Els Exploradores, amb una estructura militar, eren un grup d'ideologia monàrquica, conservadora i catòlica.

1.
Robert Stephenson Baden-Powell (Anglaterra 1857–Kenya 1941)

2, 5.
Excursió de l'AEiG
Anton Vilà, anys 60

3.
Olave Saint Clair Soames (Anglaterra 1889–Anglaterra 1977)

4.
Campament de l'AEiG
Anton Vilà

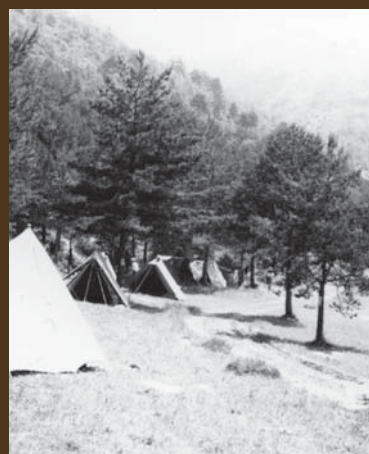
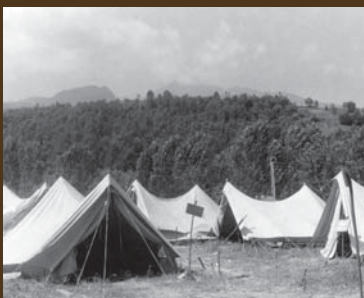
6.
Grup d'*Exploradores de España* de Huelva

7.
Portavoz de la Vida Local
Prat del 31 de juliol de 1964

8, 9, 10.
Campament de l'AEiG
Conxita Busquets

En un altar de «ingeniería» los muchachos del grupo "Scout" de esta Poroquia montaron —dentro de las atracciones del «I Mercat de Calaf»— este maravilloso teleférico, para saborear las emociones de la altura.

INICIS DE L'ESCOLTISME A CATALUNYA

Cap al 1912, poc després de l'inici de l'organització de Baden-Powell, a Barcelona es crearen dues organitzacions a l'entorn de l'escoltisme. D'una banda, els **Exploradores Barceloneses**, creada pel capità Pere Roselló i Aixet. Aquest grup, que interessà l'alta societat barcelonina, seguia el model anglès i va ser absorbit, el 1920, pels *Exploradores de España*.

D'altra banda, els **Jovestels de Catalunya**, promoguts pel republicà Ignasi Ribera i Rovira, amb una intenció catalanista clara. Aquest grup va tenir una vida curta.

El 1927 Josep M. Batista i Roca fundà l'organització **Minyons de Muntanya**, uns grups infantils que s'inicien dintre de les associacions excursionistes amb una metodologia escolta, de la que fou cap escolta nacional fins al 1959. El 1928 organitzà un primer campament a l'ermita de la Salut del Papiol. El 1932 es crea la **Germanor de Noies Guies**.

Des de mitjan anys cinquanta, l'escoltisme català s'articula en tres nuclis dintre l'**Associació Catalana de l'Escoltisme (ACE)**, a causa de tensions entre laics i confessionals:

—**Minyons de Muntanya–Boy Scouts de Catalunya**, que integra agrupaments confessionals.

—**Boy Scouts de Catalunya**, que integra els agrupaments no confessionals.

—**Delegació Diocesana d'Escoltisme**, que aplega agrupaments escoltes catòlics. Més endavant prendrà el nom de **Minyons Escoltes**.

Pel que fa a les noies, la Germanor de Noies Guies va mantenir una major continuïtat en el temps tot i que, finalment, també van aparèixer discrepàncies similars a les dels escoltes. En aquest cas, es van segregar els grups catòlics, que van crear **Guies Sant Jordi**. Els dos grups es relacionaven amb una estructura federal i autònoma, com els escoltes. El 1977 es van fusionar els dos grups catòlics: **Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya**. Els dos agrupaments del Prat formen part d'aquest grup.

El 1977 es creà la **Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge**, que uneix totes les entitats escoltes de Catalunya agrupant les associacions escoltes i guies existents actualment a Catalunya: Minyons Escoltes i Guies de Catalunya (MEG), Escoltes Catalans (EC) i Acció Escolta de Catalunya (AEC). Un any més tard, s'aconsegueix que l'organització internacional d'escoltisme reconegui l'escoltisme català.

Actualment les tres entitats de la Federació Catalana d'Escoltisme estan en un procés d'unificació i creació d'una entitat única d'escoltisme català.

1	2
3	4
5	
6	7
8	9

1. Exploradores Barceloneses, associació creada l'any 1911

2. Cerimònia de la promesa, inicis dels 60

3. Missa al campament de nois, anys 60

4. Preparació d'una ruta, inicis dels 70

5. Campament de nois i noies, finals dels 70

6. Noies i nois preparats per hissar la bandera, finals dels 70

7. Noies guies netejant el bosc, inicis dels 70

8. Jocs al campament de noies, finals dels 70

9. Dinar al campament de noies, inicis dels 70

PRIMERES ORGANITZACIONS AL PRAT

Exploradores de España del Prat

El 1928 es constituí al Prat una secció local dels **Exploradores de España**. Tenien local al carrer Santiago Rusiñol. L'entitat era exclusivament masculina i s'estructurava en seccions i grups seguint les directrius de l'organització central. Els nois es posaven sobrenoms i passaven proves que eren puntuades i que els posicionaven en el grup. Els nois que formaren part d'aquest grup pratenc eren de procedències familiars molt diverses. Tot i la ideologia del grup estatal, molts dels antics exploradores pratencs seguien camins ideològics molt diferents. Aquestes diferències s'evidenciaren clarament durant la Guerra Civil. El mateix fundador del grup, Francisco Berga Pozo, conegut com Paco "el tranquilo", vinculat a la CNT, va ser afusellat després d'un consell de guerra el maig del 1939.

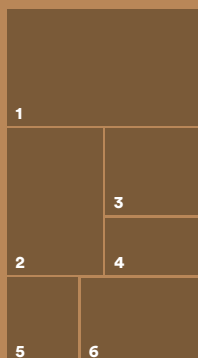
La primera sortida oficial del grup pratenc va ser la trobada internacional d'escoltes a Montjuïc, l'any 1929. La guerra acabà amb els **Exploradores del Prat**.

Pomells de Joventut

El 1921 es crearen els **Pomells de Joventut del Prat**, la secció local d'un moviment dirigit a nois i noies, fundat el 1920 per Josep M. Folch i Torres. Aquest moviment, catalanista i cristià, se centrava en la cultura i en l'impuls de la llengua catalana. Al Prat formaven part del grup 35 nois i 16 noies, presidits per Joaquim Cabané. El 1923 el govern de Primo de Rivera va dissoldre els Pomells.

Associació de Pares de Família

El 1935 es fundà l'**Associació de Pares de Família**, promoguda per un grup de pares i educadors catòlics, vinculats a la parròquia. L'Associació, integrada a la Federació Diocesana d'Associacions de Pares de Família, tenia com a finalitat fomentar l'educació cristiana, tant a les escoles com fora dels centres escolars. En aquest segon àmbit, l'Associació organitzava colònies i excursions. Des del 1935 fins a l'estiu del 1936, va tenir una important activitat cultural. Acabada la Guerra Civil va ser la primera entitat que va poder reiniciar l'activitat. S'organitzava en diferents seccions vinculades a la cultura i l'esport. Dintre de les seves activitats hi havia les sortides culturals i excursions. L'entitat es va dissoldre el 1956.

1.
Grup pratenc dels
Exploradores de España

2.
Els germans Ezcurra Ezcurra,
Luis (mocador vermell) i
Teodoro (mocador groc),
membres dels Exploradores
de España al Prat

3, 4, 6.
Excursió de l'associació
Pares de Família, anys 50

5.
Els Pomells de Joventut
del Prat, publicat a *El Ressò*
el juny de 1921

[illegible]

ALTRES EXPERIÈNCIES AL PRAT

Les colònies d'estiu de La Seda

La Seda de Barcelona, la fàbrica més important del Prat durant anys, tenia un seguit d'activitats adreçades als treballadors i a les famílies.

L'agost de l'any 1950 s'iniciaren les colònies d'estiu per als fills i filles dels treballadors. Les edats dels participants anaven dels 13 als 15 anys. Separats per sexes, els nens anaven a una granja de Teià, dirigida per religioses franciscanes, i les nenes a una escola de religioses salesianes, a Alella.

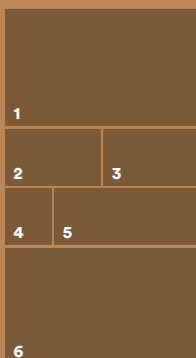
Amb els anys, aquestes colònies es van anar modernitzant, van adquirir un caire més excursionista d'apropament i de coneixement de la natura i van passar a ser mixtes. Les colònies d'estiu van funcionar fins a inicis dels anys 80.

Les colònies de la Cooperativa Obrera de Viviendas

La Cooperativa Obrera de Viviendas (COV), creada l'any 1962 per un grup de treballadors del Prat, aspirava a facilitar un habitatge digne als seus socis i a donar-los serveis en tots els àmbits de la vida, des de l'educació fins al lleure.

La COV va considerar convenient oferir als nens i nenes de l'escola de la Cooperativa l'oportunitat de fer vacances pagades a l'estiu. L'any 1968 la Cooperativa va arribar a un acord amb els propietaris d'una masia de Sant Hilari de Sacalm, la Gabarra, per a les colònies, a canvi de restaurar el mas i cuidar la muntanya del voltant, sense cap lloguer.

Al cap de poc temps, però, la Gabarra va quedar petita, a causa de la gran demanda de criatures que hi volien anar. Així, la masia es va haver de canviar per una altra, la Burgada. Les colònies infantils s'organitzaven a l'estiu. Passejades, dansa, jocs, campaments, teatre i esports eren algunes de les activitats que s'oferien durant aquells 15 dies de colònies. El diumenge pujaven de visita els pares i mares.

1, 2.
Colònies d'estiu de La Seda,
l'any 1976

4.
Colònies d'estiu de La Seda
a Palmerola de Borredà,
l'any 1975

3, 5, 6.
Colònies d'estiu organitzades
per la COV a La Burgada,
anys 70

AGRUPAMENT EŞCOLTA I GUIA ANTON VILÀ

Coincidint amb el final dels Pares de Família, l'any 1955, Valentí Vilà organitzà un grup de nois del col·legi San José de Calasanz (al carrer de Maurici Vilomara), amb el vistiplau de la Parròquia de Sant Pere i Sant Pau. Aquest grup es va consolidar amb la denominació de **Cors Valents**, basat en les idees i l'organització del moviment escolta de Baden-Powell.

El 2 d'octubre de 1955 té lloc la primera sortida dels Cors Valents a Bruguers i per evitar problemes legals, s'integren a la parròquia. El grup es reunirà en els locals dels Pares de Família (plaça de la Vila, cantonada amb Ferran Puig).

Després d'uns inicis difícils, el 1957, els Cors Valents passen a **Minyons Escoltes**, seguint les directrius dels Escoltes de Catalunya, i amb l'afiliació a la Delegació Diocesana d'Escoltisme. L'estiu d'aquell mateix any es va fer el primer campament a Bigues (a l'entorn de Sant Miquel del Fai) i a la tardor es formen les primeres patrulles: taurs, àlguies, esquiroles i el grup dels llobatons. Poc després es crea la patrulla dels Isards.

Davant la impossibilitat de continuar al local dels antics Pares de Família, el grup es trasllada a un edifici, que els va cedir la Sra. Flora Riba, al carrer Dr. Soler cantonada amb Enric Prat de la Riba. Inaugurat el 8 de desembre de 1957, va ser la seu del grup fins al 1998.

El 18 de gener de 1958, en una reunió del Consell de Caps, s'acorda adoptar el fulard vermell amb vora verda i el nom d'Anton Vilà (un jove molt creient i amb esperit de servei mort el 1955 amb 23 anys). Es consoliden dues unitats: els minyons i els llobatons.

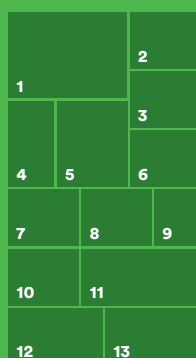
El 30 d'abril de 1963 es reconeix oficialment la incorporació de l'Anton Vilà a la Delegació Diocesana d'Escoltisme. L'Anton Vilà tenia assignat un consiliari per als temes religiosos.

El curs 1966-1967 s'elimina la secció de minyons i es creen les unitats de rangers i pioners.

Durant el curs 1973-1974 l'agrupament decideix, seguint les directrius de Minyons Escoltes, donar accés a les noies d'una manera progressiva. Entraran les primeres noies a llobatons i a pioners, després ho faran a llops i rangers. El curs 1975-1976 s'assoleix l'objectiu de ser un agrupament col·lectiu i mixt.

El curs 1982-1983 l'Agrupament celebra el seu 25è aniversari. L'any 2007, el 50è aniversari i el 2017 celebraran els 60 anys d'agrupament.

L'estiu de 1993 l'Agrupament participa en un projecte de cooperació amb els scouts del poble de Diegonefla a la Costa d'Ivori.

1. Primera excursió de campanya amb l'escola San José de Calasanz

2. Construcció dels locals annexos a la parròquia, on es reunien els Cors Valents

3. Campament d'estiu a Sant Privat d'en Bas. Valentí Vilà, com a intendent de l'agrupament, reparteix el dinar.

4. Hissada de la bandera de Sant Jordi i salutació escolta. Campament d'estiu

5. Campament d'estiu a Sant Privat d'en Bas l'any 1964 amb el consiliari, mossèn Josep M. Soler i Mercader.

6. Grup de nois escoltes

7. Campament d'estiu

8. Foto de tot el grup de l'agrupament l'any 1980

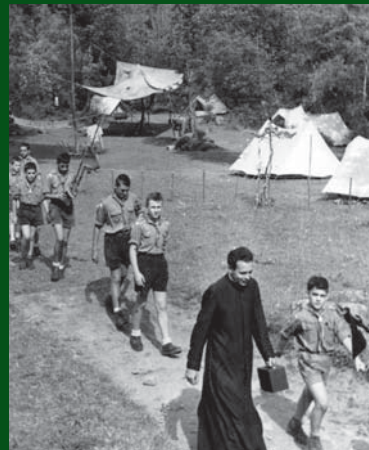
9. Pioners i caravel·les a finals dels 80

10. Preparats per a una guerra de bombardes al campament de llops i daines, any 1986

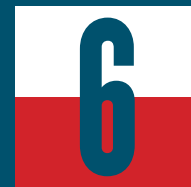
11. Membres de l'agrupament amb scouts del poble de Diegonefla a Costa d'Ivori. Estiu de 1993

12. Membres de l'agrupament celebrant passos del curs 2004-2005

13. Mural pel 50è aniversari de l'Agrupament a l'antic local del cau, al carrer Dr. Soler.

AGRUPAMENT ESCOLTA I GUIA CONXITA BUSQUETS

Els Cors Valents i l'Anton Vilà eren agrupacions de nois. Les noies, que no podien formar part d'aquests grups, van seguir el seu propi camí i ben aviat van començar a organitzar-se de manera autònoma. Així, per exemple, una noia del Prat que anava a escola a Castelldefels, va participar en les activitats d'un grup excursionista format a l'entorn de la parròquia de Castelldefels.

Amb d'altres amigues van voler repetir aquesta experiència al Prat i van contactar amb mossèn Joaquim Roviroso. Inicialment, aquest grup no tenia vinculació escolta, sinó que es reunien periòdicament a la parròquia.

Aquesta iniciativa, juntament amb altres grups de noies, va acabar portant a la creació de les **Noies Guies**, a mitjan anys 60. El grup anà evolucionant i creixent, de manera que l'any 1966 les Noies Guies es constitueixen com a **Agrupament Guia Sant Martí del Canigó**. El 20 de febrer de 1968 es produeix el reconeixement oficial dins del moviment escolta de Noies Guies.

Durant la seva primera etapa dins del règim franquista, l'Agrupament estava sota el paraigua de l'església per poder dur a terme les seves activitats. El cau tenia assignat un consiliari que era la figura de

referència per a les qüestions religioses i també facilitava el desenvolupament del seu dia a dia. Però a finals de la dècada dels setanta el Sant Martí del Canigó deixa de tenir aquesta figura per passar a realitzar una activitat autònoma i sense presència eclesiàstica. Va ser un dels primers agrupaments a desvincular-se de l'església.

Fruit de diversos esdeveniments, el curs 1973-1974, entren nois a la unitat de pioners i caravel·les. A partir d'aleshores, es permeatrà l'entrada de nois a les unitats petites, de manera que la coeducació s'aplicarà gradualment a totes les unitats i l'Agrupament esdevindrà mixt.

El 1975 el grup va quedar marcat profundament per la mort d'una de les caps, Conxita Busquets, amb només 24 anys, a causa d'una leucèmia. Per unanimitat, s'aprovà el canvi de nom de l'Agrupament que, des de llavors, porta el seu nom. També s'aprovà el canvi de nom de les unitats petites, que passaren a dir-se barrufets, tois i daines.

El 20 de maig de 2012 el Conxita Busquets celebrà el 45è aniversari. I el 30 d'abril d'enguany han celebrat el 50è aniversari, en una diada al Fondo d'en Peixo.

1	2
3	4
5	6
7	8
9	10
11	12

1. Sortida de les Noies Guies a Castelldefels

2. Acte de celebració dels passos, 19 d'agost de 1969

3. Membres de la unitat de caravel·les. La primera per l'esquerra és la Conxita Busquets

4. Sortida de l'agrupament

5. Campament d'estiu. A partir del curs 1973-1974 les unitats són mixtes

6. "El Run Run de l'avionada", acte organitzat a la masia de cal Nani com a protesta pel soroll dels avions, anys 70

7. Viatge a Alemanya que es fa en homenatge a l'antiga cap de l'agrupament Conxita Busquets. Estiu de 1975

8. Activitats al campament d'hivern

9. Excursió de la unitat dels rangers, l'any 1980

10. La unitat dels tois a Banyoles. Setmana Santa de 1987

11. La unitat dels rangers fent la salutació escolta al cim del Taga, any 1990

12. Unitat dels barrufets. Nadal de 1994

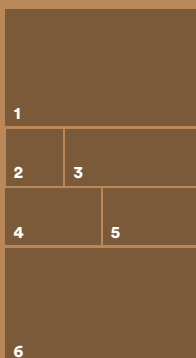

A començaments dels anys setanta, els dos agrupaments escoltes del Prat van intentar crear un únic agrupament mixt. Per aquest motiu es van produir diverses reunions entre els caps de l'Anton Vilà i del Sant Martí del Canigó, i es van fer intents de programar activitats conjuntes.

Aquests intents estaven en la línia del procés que estava treballant el conjunt de l'escoltisme català. Malgrat la bona voluntat i els esforços esmerçats, no es va arribar a cap acord i l'intent de fusió fracassà.

Tot i no funcionar aquest projecte comú, sí que es va provocar que els dos agrupaments es convertissin en mixtos, incorporant nenes l'Anton Vilà i nens el Sant Martí del Canigó, que anirien pujant, a mesura que creixien, en les diferents unitats.

Una de les conseqüències negatives del procés va ser que es van ocasionar desavinences personals, en especial entre els caps dels dos agrupaments. En un sentit més positiu, es creà una rivalitat i competència entre els dos grups. Malgrat aquestes desavinences, però, l'Anton Vilà i el Conxita Busquets van ser capaços de treballar conjuntament en l'Òpera Rock "Volem una vida nova" (1976).

1. Campament a Campdevàrol, juliol 1972

2. L'Òpera Rock, inspirada en un gènere musical molt popular als anys setanta, va comptar amb la participació de prop de tres-centes persones. Les lletres i les músiques eren d'Agustí Casas i Felip Neri Gordi, els arranjaments de Santi Rovira i Josep Ribas i les

coreografies de Josep Costa. Els intèrprets eren joves dels dos agrupaments

3. La coeducació va començar a implantar-se amb els més petits

4. Escoltes de l'AEiG Anton Vilà al Fondo d'en Peixó, curs 1976-1977

5. Campament d'estiu

6. Sortida d'escoltes a la Pineda del Prat, inicis dels anys 80

ORGANITZACIÓ DELS AGRUPAMENTS

Els dos agrupaments escoltes del Prat pertanyen a l'organització Minyons Escoltes i Guies de Catalunya.

Aquesta associació s'articula a través de vuit demarcacions o delegacions territorials arreu de Catalunya. El Prat pertany a la Delegació Baix Llobregat/Garraf/Alt Penedès, amb seu a Sant Feliu de Llobregat. Encara que els estatuts de Minyons engloben la totalitat dels agrupaments que formen l'entitat, cada cau té l'autonomia per desenvolupar la seva activitat i autodefinir-se.

El principal òrgan de decisió interna és el Consell d'Agrupament, que es reuneix periòdicament per prendre decisions conjuntes. El Consell està format per la representació de tots els caps de l'agrupament i per representants del Truc, la unitat formada pels nois i noies més grans del cau. Però no sempre ha estat així. Durant anys, i encara vigent en molts agrupaments de Minyons, el cau s'organitzava de manera piramidal, és a dir, que funcionava a través de l'Equip

d'Agrupament. Aquest està format pel cap d'agrupament, escollit per votació entre tots els caps i principal responsable del cau, el secretari i el tresorer.

Cada unitat té caps propis, que tenen funcions de formadors i responsables. Hi ha altres càrrecs organitzatius que es distribueixen les diferents tasques de l'organització: secretaria, tresoreria, biblioteca, arxiu, responsable de material. Aquests càrrecs són voluntaris, solen tenir una durada d'un any i complementen la feina d'un cap.

Els caps fan una formació específica, la FOCA (Formació de Caps) de l'Escola de Formació de Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, que permet obtenir el títol oficial de monitor/a de lleure de la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

Actualment, els dos caus del Prat funcionen de manera similar, tot i que mantenen diferències en alguns aspectes organitzatius.

1

2

3

4

1.
Interior del cau de l'AEiG
Anton Vilà

2.
Unitat de pioners i caravel·les
de l'AEiG Anton Vilà

3.
Unitat de rangers i noies
guies de l'AEiG Conxita
Busquets

4.
Unitat de tois i daines
de l'AEiG Conxita Busquets

CAMPAMENTS

Al llarg de l'any els caus fan campaments per Nadal, Setmana Santa i a l'estiu.

En els campaments de Nadal i Setmana Santa acostumen a anar a cases de colònies, encara que de vegades els grups de nois i noies més grans s'inicien a fer petites rutes.

El campament d'estiu es fa amb tendes, en un mateix terreny d'acampada o en diferents llocs tot fent ruta. Des del campament s'organitzen excursions d'anada i tornada, en aquest cas es diu "campament estrella". Cada campament disposa d'un eix d'animació, és a dir, una temàtica sobre la qual giren el conjunt d'activitats que es desenvolupen.

En els campaments, els intendants s'encarreguen de preparar els àpats. En els grups més grans els nois i les noies es preparen el menjar tot sols.

Una gran rotllana per fer "L'hora dels adéus" posa el punt final del campament.

Dia del raid

És una activitat del campament d'estiu que es fa en grups reduïts, sense els caps, tot i que estan sota la seva supervisió constant, localitzables i amb les necessitats bàsiques cobertes. Els més petits ho fan durant una tarda i els més grans hi poden passar tota una nit.

Dia de supervivència

Els nens i les nenes han d'espavilar-se per aconseguir menjar per passar el dia. Es tracta d'aconseguir menjar a canvi de fer feines a cases o establiments com, per exemple, escombrar, pelar patates, etc. En ocasions es dona un petit import en metàl·lic, per si calgués comprar algun aliment.

Dia del revés

El dia comença al revés. Per esmorzar es menja el que tocava per sopar i així al llarg de tot el dia.

Les olimpíades

Són un seguit de competicions esportives com ara relleus, llançament de pedra, de javelina, salt de llargada, entre d'altres.

La vetlla

És la celebració de la darrera nit del campament. Es fan danses, balls, representacions, fotografies, etc. i un àpat informal i especial.

1	2
3	4
5	6
7	8
9	10

1. Cursa de carretilles de l'AEiG Anton Vilà, inicis dels 70

2. Olimpíades de l'AEiG Conxita Busquets, inicis dels 70

3. Cursa de sacs dels llops de l'AEiG Anton Vilà, any 1985

4. La vetlla dels barrufets i tois al campament de Sant Pere de Torelló, AEiG Conxita Busquets. Any 1996

5. Pioners i caravel·les del Conxita Busquets preparen el campament a Mont Perdut, estiu de 1983

6. Llobatons i daines de l'AEiG Anton Vilà. Any 1983

7. Trucs fent el cim al campament d'hivern, AEiG Anton Vilà. Any 1993

8. Campament de rangers i noies guies de l'AEiG Conxita Busquets. Any 1998

9. Raid dels pioners i caravel·les al poble de Pimiengos, AEiG Conxita Busquets. Any 2002

10. La vetlla al campament d'hivern, AEiG Anton Vilà. Any 2002

ACTIVITATS DESTACADES

Els passos

És la celebració que marca l'inici del nou curs al cau i una celebració carregada de sentiments. És el moment d'acomiar els companys i companyes que abandonen l'agrupament i donar la benvinguda als nous caps, i quan tenen lloc els canvis d'unitat. És costum donar un record a tots aquells que fan el pas, és a dir, que canvien d'unitat.

Activitats de ciutat

Els agrupament participen en activitats de la ciutat, en especial amb les relacionades amb el calendari festiu. L'Anton Vilà organitza el tradicional Cagatió, primer a la plaça de la Vila i, en els darrers anys, a la plaça de Pau Casals. Els dos agrupaments participen en el Carnaval, el Pratifolk, el Pratijoc, la Mostra d'Entitats i formen part de les diferents comissions municipals: cultura popular, Consell Municipal de Joventut, Taula de Nova Ciutadania, Comissió d'Entitats d'Educació en el Lleure, Carnaval, etc.

També "surten" a la ciutat per aconseguir finançament per als campaments: per Sant Jordi, venen llibres i roses; i la resta de l'any, segons el calendari festiu, castanyes, pastissos i galetes, herbes, plantes i, fins i tot anys enrere recollien ampolles de cava.

1	2
3	
4	5
6	7
8	9

1.
Promesa escolta, d'un membre de l'AEiG Anton Vilà, davant el mossèn Josep Soler i Mercader. 1961

2.
Passos al Fondo d'en Peixo. AEiG Conxita Busquets. Anys 70

3.
L'hora dels adéus com a cloenda dels passos de l'AEiG Anton Vilà. Curs 2006–07

4.
Passos, AEiG Conxita Busquets, 1995

5.
Castanyada de l'AEiG Conxita Busquets, any 2011

6.
AEiG Anton Vilà, caga tió a la plaça de la Vila

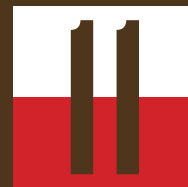
7.
Castanyada de l'AEiG Anton Vilà, any 2005

8.
L'AEiG Conxita Busquets a la rua de carnaval, any 2015

9.
L'AEiG Conxita Busquets al Pratifolk, any 2010

ORGANITZACIÓ EN UNITATS

Els infants i joves de l'agrupament es divideixen en diferents grups, en funció de l'edat. Minyons i Guies estableixen unes categories i denominacions genèriques, tot i que els agrupaments poden decidir i adoptar uns altres noms. Aquest és el cas de l'Anton Vilà i el Conxita Busquets, que hi fan petites modificacions. En el cas del Conxita Busquets, com a curiositat, el nom de Toi s'adoptà en homenatge a Conxita Busquets que tenia un gos amb aquest nom.

Edats

6 A 8 ANYS

8 A 11 ANYS

11 A 14 ANYS

14 A 17 ANYS

A PARTIR DE 17 ANYS

Minyons i Guies de Catalunya

CASTORS I LLÚDRIGUES

LLOPS I DAINES

RÀNGERS I NOIES GUIES

PIONERS I CARAVEL·LES

TRUC

Edats

6 A 8 ANYS

8 A 11 ANYS

11 A 14 ANYS

14 A 17 ANYS

A PARTIR DE 17 ANYS

AEiG Anton Vilà

LLOBATONS I DAINES

LLOPS I DAINES

RÀNGERS I NOIES GUIES

PIONERS I CARAVEL·LES

TRUC

Edats

6 A 9 ANYS

9 A 12 ANYS

12 A 15 ANYS

15 A 17 ANYS

17 A 19 ANYS

AEiG Conxita Busquets

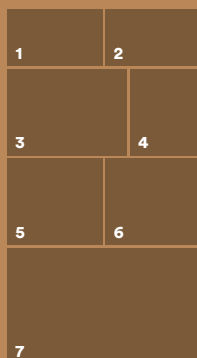
BARRUFETS

TOIS I DAINES

RÀNGERS I NOIES GUIES

PIONERS I CARAVEL·LES

TRUC

1.
Llobatons i daines de l'AEiG
Anton Vilà

2.
Tois i daines de l'AEiG
Conxita Busquets

3.
Llops i daines de l'AEiG
Anton Vilà

4.
Unitat de Truc de l'AEiG
Anton Vilà

5.
Pioners i caravel·les
de l'AEiG Conxita Busquets

6.
Barrufets i daines de l'AEiG
Conxita Busquets, 2003

7.
Ràngers i Noies guies
de l'AEiG Conxita Busquets

El diccionari de l'IEC dóna diferents definicions per a la paraula cau. Les primeres entrades fan referència al lloc físic on viuen alguns animals: des de sota terra, com els conills, a refugis, com els animals salvatges. Cau té una accepció negativa, referida a una habitació en mal estat. Però és, també, el refugi privat per treballar, llegir, etc, un lloc on s'hi està a gust.

Una mica de tot això és el que representa el cau. És refugi, lloc de trobada, espai per a la reflexió i, sovint, no és un espai endreçat i net, com reconeixen moltes generacions que hi han passat.

El cau és el lloc físic de trobada de l'Agrupament. Les reunions tenen lloc un cop a la setmana i, des dels inicis es va acordar que fos el dissabte a la tarda. Al cau, s'hi fan activitats de tota mena, bàsicament de lleure, i s'hi preparen les sortides, campaments i altres activitats.

INICIS DE L'EXCURSIONISME (I)

13

Els primers grups

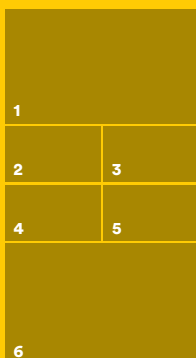
A finals del segle XIX i inicis del XX l'afició per la natura, la muntanya i el coneixement del país es popularitza. D'aquest interès en participen científics, artistes i esportistes de l'època, i dona interessants resultats en forma de guies, mapes, fotografies, històries locals, etc.

Els inicis de l'excursionisme organitzat a Catalunya es remunten al 1876 quan un grup d'aficionats liderats per Josep Fiter, crea una associació amb voluntat científica, literària i artística. La societat adoptà el nom d'Associació Catalanista d'Excursions Científiques. Presidida per Fiter, l'associació compta inicialment amb socis de la rellevància d'Àngel Guimerà i Mn. Jacint Verdaguer. El setembre de 1877 llogà un pis al barri gòtic de Barcelona al carrer Paradís, 10, local que continua sent la seu de l'entitat.

El 1878 es crea l'**Associació d'Excursions Catalana**, una branca sorgida d'aquesta primera entitat, que pretenia impulsar l'excursionisme amb un esperit més contemplatiu de la naturalesa i fomentar alhora la investigació i l'estudi de les ciències naturals.

Centre Excursionista de Catalunya

El 1891, les dues associacions es fusionen i adopten el nom de **Centre Excursionista de Catalunya**. Aquest mateix any comença l'edició mensual del seu butlletí, sota la direcció de Francesc Carreras Candi. El Centre Excursionista de Catalunya ha dut a terme una gran tasca en el camp de la cultura i la ciència. Ha tingut seccions que han estat pioneres i referents en el món cultural del país, com la de fotografia o la de cinema amateur.

1.
Excursió a l'Aneto

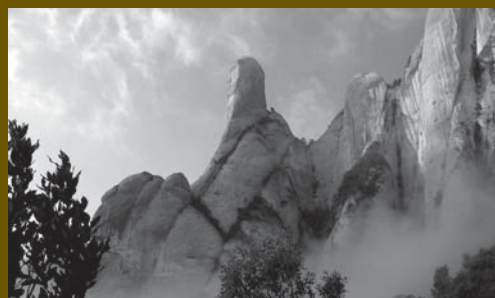
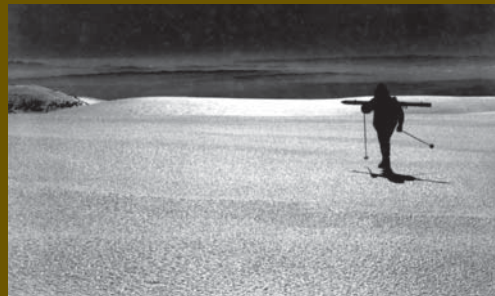
2.
Seu del Centre Excursionista de Catalunya, situat al carrer del Paradís, 10

3.
Travessa amb esquís

4.
Les Agulles del Pedraforca

5.
Muntanyes de Montserrat

6.
Campament al Mont Blanc

INICIS DE L'EXCURSIONISME (2)

14

La Unió Excursionista de Catalunya (UEC)

El 1931 es va fundar la **Unió Excursionista de Barcelona**, provinent de la fusió de diferents entitats de caire excursionista: l'**Associació Joventut Excursionista Avant**, el **Centre Excursionista Pàtria**, la **Secció Excursionista de la Penya Irònica**, el **Grup Excursionista de la Unió Professional** i el **Grup Excursionista Isards**. L'any 1933, s'hi afegí el **Centre Excursionista Montseny**. Des d'aquell moment es crearen seccions a diferents indrets, en alguns casos, procedents de grups anteriors.

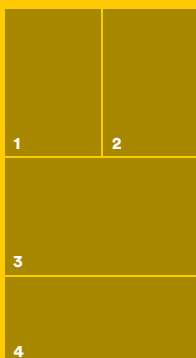
L'any 1933, s'adoptà la denominació d'**Unió Excursionista de Catalunya**, a la qual s'adheriren les delegacions locals. La UEC, que té un caràcter col·lectiu, ha desenvolupat una xarxa de refugis de muntanya i publica la revista *Excursionisme*. Les diferents entitats membres s'organitzen en seccions segons les especialitats de muntanya que duen a terme (excursions, senderisme, alta muntanya, escalada, esquí, espeleologia, bicicleta de muntanya), i d'altres de caràcter cultural (biblioteca, fotografia, arxiu, coral).

Les primeres activitats excursionistes al Prat

A començaments del segle XX, les principals entitats pratenques organitzaven excursions i algunes, com l'Artesà o l'Ibis, en tenien seccions. Aquestes excursions tenien un caire cultural i recreatiu en un intent d'apropar la natura als socis i contribuir a la seva formació. Aquesta línia era la que continuà l'**Associació dels Pares de Família**.

Després de la Guerra Civil destaca l'aparició d'altres grups que incorporen l'excursionisme com a pràctica esportiva. Aquest és el cas del **Grup 4**, impulsat per Jaume Codina Vilà, que als anys quaranta se centrava en quatre esports: excursionisme, futbol, escacs i tennis de taula.

El **Grup Excursionista Avant (GEA)** va ser una de les entitats pioneres dedicades en exclusiva a l'excursionisme. Va estar activa, principalment, als anys quaranta i tenia com a centres d'interès el massís del Garraf i la comarca del Baix Llobregat.

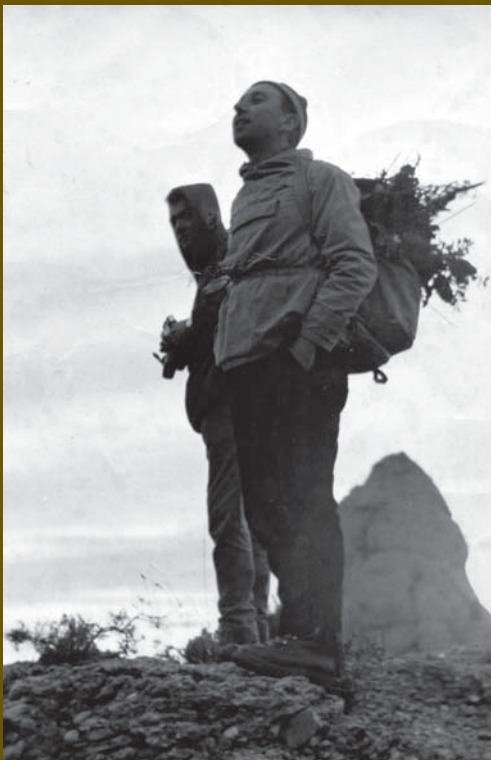

1.
Valentí Vilà, un dels fundadors de la UEC al Prat, a finals dels anys 50

2.
Inventari llibres de l'entitat excursionista Avant

3.
Excursió amb els Pares de Família

4.
Viatge al Turó de l'Home, 1960

GRUP EXCURSIONISTA AVANT		
CATALOG DE LLIBRES "AVANT"		
Nº	TITOL	AUTOR
1	Guia de la vall de Ribes	Casas - A. Borras
2	Guia de la vall d'Aran	Juli Soler i Santaló
3	Organització d'Excursionisme	F. Payet i Alguero
4	Tècnica de l'Excursionisme	id.
5	Manual d'Excursionisme	Josap M ^{re} Balada i Roca
6	El Camping	Amador Sanch
7	L'ús de les cordes	Clay Alpis, Alenany (Manc)
8	Les Gúlfones	Centre E. de C.
9	Recull de pedres Excursion	Rafel Sanjaou i Ferrer
10	Com cal muntar un ferit volum I	P. Galarró i Garcia
11	id.	id.
12	La Gesta i Serres de Lluçanet	Centre E. de C.
13	Guia del Camí de Barragona a l'Oba	J. Ispères i J. Santasusana
14	Altura Montserrat (Per jorns) volum I	Durcio i P. Payet i Guadagnat
15	id.	id.
16	id.	id.
17	Resum d'Altura Montserrat	J. Ral i Barús
18	id.	id.
19	id.	id.
20	id.	id.
21	id.	id.
22	Geografia	Pau Vila
23	id.	id.
24	id.	id.
25	id.	id.
26	id.	id.
27	id.	id.
28	id.	id.
29	id.	id.
30	id.	id.
31	id.	id.
32	id.	id.
33	id.	id.
34	id.	id.
35	id.	id.
36	id.	id.
37	id.	id.
38	id.	id.
39	id.	id.
40	id.	id.
41	id.	id.
42	id.	id.
43	id.	id.
44	id.	id.
45	id.	id.
46	id.	id.
47	id.	id.
48	id.	id.
49	id.	id.
50	id.	id.

UEC DEL PRAT DE LLOBREGAT

15

Cap al 1952 una colla d'amics aficionats a la muntanya fundaren el **Centre Excursionista del Prat** (CEP). Aquest grup es reunia al local dels Pares de Família, a la plaça de la Vila. En les seves primeres sortides van rebre assessorament pel GEA i, fins i tot, els deixaren material de muntanya. Aviat, el CEP va entrar en contacte amb socis de la Unió Excursionista de Catalunya i van participar en alguna de les seves activitats. L'experiència va ser tan positiva que, el 1955, van dissoldre el CEP i van fundar la UEC del Prat.

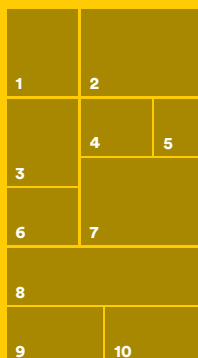
La primera sortida oficial de la secció pratenc, al massís del Montnegre, es va fer el febrer de 1955, compartida amb l'agrupament escolta Ramon Llull i l'agrupament Joan Maragall, el primer de nois i el segon de noies. El setembre de 1955 va tenir lloc el primer campament social, a la font Cunillera de Santa Maria de Cervelló.

El 20 de juny de 1955 es va fer la primera assemblea i es va escollir la primera junta. A més dels càrrecs executius, s'establí un responsable per a cadascuna de les tres seccions inicials: fotografia, cultura i muntanya.

Al llarg de la seva història, la UEC ha tingut moltes altres seccions com: alta muntanya i escalada, investigacions i recerques espeleològiques, activitats subaquàtiques, bicicleta tot terreny, senderisme, turisme, etc. Una secció destacada va ser la infantil, batejada amb el nom de Josep M. Batista i Roca. Aquesta secció, conduïda per monitors joves, funcionà durant la segona meitat dels anys setanta i estava orientada a la iniciació d'infants i joves a la muntanya.

L'entitat sempre ha posat molt d'interès en el vessant cultural, en especial a través de curssets i conferències amb especialistes destacats de diferents matèries.

En la dècada dels anys vuitanta, va ser molt rellevant l'activitat de la Secció d'Alta Muntanya i Escalada (SAME). Cal destacar la participació de socis pratencs a expedicions com la de l'Annapurna (1984), Everest (1983, 1985), Saraghar (1982), etc. El gener del 2002, l'expedició formada pels pratencs Juan Domínguez, Josep Vallés, Claudio Arriaga i Pedro Rondón feren el cim de l'Aconcagua.

1, 2.
Excursió de la UEC,
finals anys 50

3.
Membres de la UEC al cim
de l'Aneto, finals anys 50

4.
Baldiri Xerta, Valentí Vilà i
Antoni Joan Gili a la pica
d'Estats l'agost de 1957

5.
Membres de la UEC al cim
del Matagalls, 1960

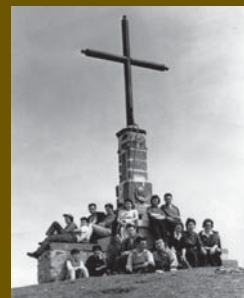
6.
Membres de la UEC al cim
del Puigmal, 14 d'agost
de 1977

7.
Enric Lucas, tercer dret,
de dreta a esquerra, va parti-
cipar a la primera expedició
catalana a l'Everest

8.
Expedició al Mont Blanc,
l'any 1995

9.
Expedició a Saragharar
l'any 1982

10.
Expedició a l'Aconcagua,
l'any 2002

ORGANITZACIÓ I ACTIVITATS DE LA UEC

16

A mitjan anys noranta, l'entitat creà un butlletí intern anomenat "Cota zero", de curta vida, i la informació local és canalitzà a través del butlletí *Excursionisme*, de la UEC.

Al llarg de la seva història, la UEC ha participat de la vida cultural, esportiva i social del Prat. En diferents ocasions, els socis de la UEC han participat activament en festes del calendari festiu com la cavalcada de Reis o la confecció de catifes de flors per a la festivitat del Corpus. Com a fet curiós, components de la Secció d'Investigacions i Recerques Espeleològiques instal·laren pessebres en avencs, coves i pous de diferents indrets de Catalunya.

Entre els actes organitzats per la UEC que van tenir millor resposta de públic, cal destacar els concursos de castells i figures de sorra que es van convocar des de finals dels anys setanta fins a començaments dels anys noranta dins del programa de la Festa Major. Una experiència interessant, però sense continuïtat, va ser Prat Aventur, orientada a fer que els escolars tinguessin un primer contacte amb l'escalada (1996 i 1997).

L'activitat més popular és la caminada Transdelta, iniciada amb un gran èxit de participació el 2005, coincidint amb el 50è aniversari de l'entitat. Enguany, la Transdelta arriba a la dotzena edició.

L'entitat ha tingut, des que es va fundar, diferents seus socials. Als inicis, i durant un bon grapat d'anys, les reunions es feien en cases de socis. Dels diferents locals, en destaca el del carrer Major, 31, llogat el 1971 i compartit amb l'**Agrupación Artístico Literaria Cervantes**. El 1973 va passar a un local del carrer Olot (actual carrer de Girona). Una de les estades més llargues, del 1975 al 1996, va ser al local llogat al carrer Mn. Cinto Verdager. A partir d'aquell any, l'entitat s'ha instal·lat en diferents espais municipals i des del 2005, a l'avinguda del Canal, 176, local compartit amb el Club Escacs Prat.

A l'actualitat s'estructura en:

Muntanya

Senderisme, vies ferrades, alpinisme, escalada, marxes, orientació, curses de muntanya, esquí, raquetes de neu, BTT...

Espeleologia

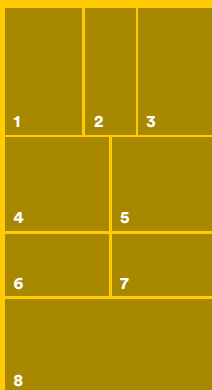
Descensos d'avencs, descensos d'engorjats...

Activitats subaquàtiques

Immersions, cursets de capbussadors...

Veterans

Sortides matinals cada segon dimecres de mes a indrets propers a la nostra població.

1. La zona del Garraf és el lloc on es realitzen les pràctiques d'espeleologia a l'aire lliure. Principis dels anys 90

2. El maig del 2005 la UEC del Prat va participar al Pratfolk amb un rocòdrom i una tirolina al Fondo d'en Peixo

3. Rocòdrom instal·lat al CEM Estruch

4. Membres de la UEC del Prat reben la Flama del Canigó. Sant Joan de 1980

5. Durant uns anys la UEC del Prat va organitzar un concurs de figures i castells de sorra a la plaça de Pau Casals. Anys 70

6. Excursió al cim del Possets el juliol de 1995

7. 18 de setembre de 2005 Transdelta, caminada popular de 14 kilòmetres de recorregut pel Delta

8. Actes de celebració del 50è aniversari de la fundació de la UEC al Prat, 2005

Crèdits

Fotografies, objectes i informació

Arxiu municipal del Prat
Fons l'Abans
Fons AEiG Anton Vilà
Fons AEiG Conxita Busquets
Fons Cooperativa Obrera
de Viviendas
Fons família Llopart Muñoz
Fons Fernando Vecino
Fons Gerard Giménez
Fons La Seda de Barcelona
Fons UEC
David Alarcón
Maite Besora
Anna Carreres
Agustí Casas
Carme Casas
Fina Casas
Glòria Casas
M. Àngels Casas
Miquel Casaus
Jaume Codina

Susana Contreras
Xavier Domingo
Sole Esbrí
Pere Ezcurra
Iolanda Fernández
Pep Ferret
Aure García
Manolo García
Toni García
Olga Garro
Anton Joan Gili
Joan Pau Giralt
Marga Gómez
Felip Neri Gordi
Inma Grustán
Rosa Grustán
Jordi Itarte
Emi Mariscal
Teresa Martí
Xavi Mateo
Joan Montblanc

Marta Montón
Núria Orta
Olga Paretas
Sergi Pellissa
M. Helena Pascual
Teresa Pascual
Ester Ràfol
Montserrat Ramos
Pep Ribalta
Quique Roig
Núria Sanahuja
Xavier Segarra
Francesc Serrano
Montserrat Valls
Glòria Vilà
Jordi Vilà
M. Mar Vilà
Marta Vilà
Montse Vilà
Miquel Vinaixa
Mireia Xirinachs

Assessorament

Aure García
Toni García
Jordi Vilà

Documentació

Martí Castellarnau
Arxiu Municipal del Prat

Disseny gràfic

Óscar Calzada

Escenografia i muntatge

Rètols Alarcón

Producció

Arxiu municipal del Prat.
Regidoria de Cultura

Amb la col·laboració de

Diputació
Barcelona | Àrea de Cultura

Ajuntament del Prat de Llobregat